

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Philippicæ Sive Invectivæ LX. In Notorios Peccatores

Hartung, Philipp von

Egræ, 1687

Philippica 31. in injustos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76172)

PHILIPPICA XXXI.

In Injustos.

DOMINICA IV. POST PASCHA.

Arguet mundum de peccato, & de justitia, & de judicio. Ioan. 16. v. 8.

§. I.
Cur Spi-
ritus San-
ctus ar-
guat.

Ur consolator ille Spi-
ritus, quem à Patre
nobis Filius impetra-
vit, cum suum in ma-
nus Patris Spiritum
commendavit, ut ex
manibus digitorum obtineret juxta
ingeniosissimam Ruperti doctrinam
lib. 2. de operibus Spiritus Sancti :
*qui sic tradidit Spiritum suum, ecce
omnibus filiis regenerationis acqui-
sit Paracletum Spiritum Sanctum. a-
lias nisi Spiritum suum hic homo tra-
didisset, Spiritus paraclitus non ve-
niret;* cur inquam Spiritus Sanctus
in Adventu suo ab arguendo & in-
crepando faciat officij sui initium,
causa mihi triplex occurrit: est Spi-
ritus amoris, ergò ut arguat necesse
est: *ego quos amo arguo* Apoc. 3. v. 19.
amor libenter arguit ut dicim⁹ pro-
verbio. Est Spiritus veritatis, er-
gò mendaci mundo veritatem ex-
ponere necesse habet, qui enim ve-
ritatem dissimulat, consentire vide-
tur falsitati. est spiritus sanctitatis,
ergò reprehendere debet iniquos,
ille enim solus justè utiliterque ar-
guit, qui ipse argui non potest. &
nisi arguat ipse, argui ab alijs po-
test. S. Ludovicus Rex christianif-
simus, cum fundendis ad DEUM
precibus intentus esset intervenit
nescio quis aulicorum, qui capita-
lis criminis gratiam pro reo postu-
labat, annuit Rex, iniquum ratus,
non exaudire supplicem, cum ex-
audiri ipse vellet à Deo. preces i-

gitur dum continuat, incidit in psal-
mum 105. v. 3. *beati qui custodiunt
judicium & faciunt justitiam in omni
tempore*, quibus se verbis perfrin-
gi sentiens, redire protinus advo-
catum jubet, & decretam revocat
gratiam inquires: princeps qui po-
test punire crimen nec punit, non
minus coram Deo reus est, quam si
ipse perpetrasset: pietatis opus est
non sævitiae, facere justitiam. Ar-
guet proinde mundum Sanctus Spi-
ritus, quia sanctus & pius est, adde,
quia consolator est prius punget
quàm ungat, & aspera prius ver-
ba dabit quàm lenia, prius emun-
dabit redargutione pectora, quàm
pretiosa sua infundat charismata,
arguet mundum de peccato, & quo-
nam illo? injustitiae, ut ex sequen-
tibus patet verbis: *de justitia & ju-
dicio*. de peccato quod mundus dis-
simulat, de justitia quam non ordi-
nat, dum sibi non Deo eam dat, de
judicio quod usurpat, dum tam de
se quàm de alijs temerè judicat, in-
quit D. Bernardus serm. 21. ex parvis.
Permittamus itaq; à Spiritu Sancto
mūdū de justitia argui, ut emūdemur
& justificemur in sermonibus, quos
per os meum hodie locuturus est.

Tanta est justitiae dignitas at-
que aestimatio, ut sine ea virtus o-
mninò nulla prætij ullius sit, justi-
tiae verò nomine omnis virtus sive
tota virtutum, panoplia à Salvato-
re accipiatur: *nisi abundaverit justi-
tia vestra* Matth. 5. v. 20. est eni-

§. 2.
Sine Justi-
tia virtus
est nulla.

X 3

ju-

justitia omnium fons materque virtutum inquit S. Zeno serm. de justitia ita ut nullam virtutem habere censendus sit, qui justitia caret. quocirca eleganter perstringit S. Justinus M. in Apologia ad Antoninum pium Imperat. nonnullos principes ac judices, qui cum se dicant zelotas justitiae, sub praetextu justitiae contra justitiam & conscientiam delinquent, aliorum substantiam devorant, parcunt nemini, omnibus inferunt violentiam, quasi justitia esse possit, ubi philautia est. Elegantem combinationem inter verum & iniquum judicem, hoc est, inter ipsummet Iesum & Pilatum, expendit D. Ambrosius ad illa psaltis verba: *secundum judicium tuum vivifica me.* combinando verba psaltis cum verbis Christi: *non possum ego a me ipso facere quidquam* Joanni 5. v. 30. audite quid Iudex, dicat caelestis: *non possum a me, facere quidquam, sed sicut audio, iudico: & Pilatus dicebat ad Dominum Iesum: potestatem habeo dimittendi te & potestatem habeo crucifigendi te. usurpas o homo, potestatem quam non habes, cum dominus neget se habere, qui habet super omnia potestatem. Audi quid justitia dicat: non possum, a me facere quidquam. audite quid Iudex aequitatis asserat: sicut audio ita & iudico. audite quid Iudex iniquitatis loquatur: potestatem habeo dimittendi te & potestatem habeo crucifigendi te. Tu autem, te Pilate voce constringis, tua dominaris sententia. Pro potestate igitur, non pro aequitate crucifigendum Dominum tradidisti: per potestatem absolvisti latronem, autem, thorem vero vitae interfecisti: mala potestas posse quod non liceat, potestas ista tenebrarum est, verum non videre, sed spernere. hucusque Ambrosius, verus Iudex non agno-*

S. Ambrosius serm. 20. in ps. 118.

scit potestatem in se, sed in lege, falsus potestatem statuit in sua nequitia & avaritia, quam pro regula sibi & beatitudinis suae scopo determinat.

Inter octo beatitudines quarto loco posita est fames sitisque justitiae post luctum & dolorem, ingenti prorsus mysterio ut observat S. Ambrosius lib. 6. in Luc. quia non est verus luctus poenitentiae, si non sequatur fames justitiae, nec potest sincerus appetitus justitiae inesse illis, quibus pura non est conscientia: *beati qui esuriunt & sitiunt justitiam*, infelices è contra & damnati, qui fastidiunt justitiam. divinitatis indicium est conjugere potentiae justitiam, unde Joannes describens Deum diadematis multis coronatum & exercitibus stipatum praecipuam hanc illi laudem dat: *cum justitia judicat & pugnat* Apoc. 19. v. 11. Non beatificat Deus actum justitiae sicuti in ceteris virtutibus fecit (non enim dixit: *beati qui desiderant paupertatem, mansuetudinem, luctum, sed qui lugent*) qui pauperes & mites actu sunt desiderium duntaxat justitiae commendat: *beati qui esuriunt & sitiunt justitiam*, quia tam difficile est perfectae justitiae exercitium ait Celada in c. 2. Judith. §. 18. ut clementissimus Salvator solo illius desiderio sit contentus. *perfectam justitiam in mundo habere non possumus* (inquit Doctor angelicus in c. 5. Matth.) *quia si dixerimus, quod peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, sed hanc habemus in caelo, sed desiderium justitiae possumus hic habere.* sine omni peccato essemus, si perfecta in nobis justitia regnaret. Desideranda interim justitia est sicut panis & potus, quia ad vitam aeternam magis necessaria, quam ad sustentandam temporalem hanc vitam cibus requiritur. Qui esurit & sitit, sibi non al-

§. 3. Perfecta justitia non datur in hoc mundo, idcirco beati dicuntur qui desiderant justitiam.

t. Ioann. 4. v. 8.

alteri famet, qui iustitiæ desiderio ardet, eam in se rebúsque suis observet necesse est. & sicut esuries non solet esse speculativa, sed practica, ita desiderium iustitiæ practicum sit non imaginarium aut frivole conceptum, ut perveniat ad regnum.

§. 4.
Iustitiar-
egno di-
gnum fa-
cit.

Tantæ laudes & benedictiones passim in scripturis iustitiæ attribuantur, ut sola hæc coronis & sceptris digna habeatur. Inter benedictiones morientis Jacobi potestas regia tribui Judæ defertur, etsi quarto genitus esset & primogenito potius hæc competeret majestas. cur Judas omnibus præfertur? propter iustitiam inquit Isidorus Pelusiota l. 2. ep. 48. quia cum adrogum damnasset nurum suam Thamarem, eò quòd vidua esset, & gravida, ubi tamen ex allatis muneribus intellexit quòd ejusdem ipse peccati sit complex; revocavit mox sententiam & exclamavit: *justior est quam ego* Gen. 38. v. 26. quæ iustitiæ professio sic Deo arrisit, ut regiam eidem addiderit potestatem: *non auferetur sceptrum de Juda.* ille nimirum dignus sceptro, qui plebit prius in se, quod arguere vult in alijs, nec erubescit revocare sententiã, cum suam agnoscit culpam. audiatur nunc Isidorus: *Judas qui quartus erat propter integrum iudicium & rectam sententiam, regiam dignitatem obtinuit, quoniam enim plerique delicta sua occultantes alios condemnant, hic autem seipsum condemnavit, eamque quæ stuprum admisisse credebatur, supplicio & cruciatu liberavit, ob eam causam, haud injuriã regiam dignitatem est affectus.* hæc ille. simili ex causa confirmatus in throno Saul fuit, qui licet ob inobedientiam & affectatum sacrilegè sacrificandi officium regio privari sceptro meruerit, jamque latam in caput suum sententiam à

Samuele audierit. Reg. 13. v. 13. nihilominus capite sequenti v. 47. confirmatus in regno declaratur: *Saul confirmato regno super Israël pugnabat adversus inimicos suos.* nimirum actum iustitiæ interposuerat Saul, dum Jonatham unigenitum suum propter violatum jejuniij iurandum morti addixit, certissimæque dedisset neci nisi vox populi vox Dei intercessisset, idcirco confirmatur in regno, nobilitatur in folio, decoratur triumpho, is enim regnum promeretur, qui nec à se, nec à suis iustitiam excludit. aptissimè Dionysius Carthusianus: propter hoc quòd Saul proprio filio noluit parcere prælati & iudices instruatur sinè personarum acceptione iustitiam exercere, alioquin Spiritus Sanctus eos arguet de peccato, & immortalis regno proscribet.

Nec mirum excludi iniquos regno, cum nequitia eorundem excedat inferorum Spirituum malitiam. De Ecclesia sua dixit Christus: *portæ inferi non prævalebunt adversus eam* Matth. 16. v. 18. quæ sunt illæ inferorum portæ? respondet Chrysostomus tom. 5. in Demonstratione: *portæ inferi pericula sunt, quæ mortem generant, pericula quæ ad infernum deducunt.* Origenes existimat hypocritas intelligi: *singule spirituales nequitie in cælestibus portæ sunt inferorum, quibus contrariantur portæ iustitiæ* tr. 1. in Matth. alij censent portas inferorum esse iniquos iudices & omnis iniquitatis viros, quia tribunalia olim in portis erant, & per portas significabantur. non dicit Christus: *dæmones non prævalebunt adversus eam;* sed portæ seu iudices non prævalebunt, iudices enim maligni aliquid habent super inferorum rabiem, *nil enim petulantius & licentiosius, quam unus iniquus iudex, ita ut*

§. 5.
Iudex in-
quus dæ-
mone de-
terior.

ut etiam ex illo aliquid potentiae ac virium censeatur inferiorum furij ac crescere, inquit ingeniosissimus Sylveira tom. 4. lib. 6. c. 5. q. 13. num. 186. Magna inter daemones & iniquos iudices est similitudo, horum insuper non raro malitia gravior, daemones similes volunt esse altissimo, etiam iniusti, quod enim Deo convenit, sibi arrogant. daemones sunt potestates tenebrarum, etiam iniusti, oderunt enim lucem & quaerunt caliginem. daemones orbem perturbant, etiam iniqui iudices, quae singula elegantissime ps. 87. exprimitur: *Deus stetit in synagoga deorum, in medio autem Deos dijudicat*, en ut iudices judicentur, & quidem eo titulo, quod dij esse affectarint. & quid ad eos supremus iudex? gravi intonat voce: *usque quod iudicatis iniquitatem & facies peccatorum sumitis* v. 21. qui iudicat, iniquitatem iudex iniquitatis est, ait Hieronymus, & qui facies peccatorum sumit, diabolorum germanus est. Sunt proinde iniqui iudices gravissimo iudicio obnoxij, quibus supremus iudex toties frustra in clamat, quod v. 3. sequitur: *judicate pupillo & egeno, humilem ac pauperem justificare*. quod tamen cum surda excipiant aure & nihil minus praestent, quam quod Deus jubet, ecce insipientiae titulum iisdem affixum & interitum mundi imputatum: *nescierunt neque intellexerunt, in tenebris ambulant*, ideoque principes ac potestates tenebrarum merito audiunt, non caeci iudices, sed excaecati a malitia sua quae tanta est, ut denique orbem totum perturbet: *movebuntur omnia fundamenta terrae propter malos iudices* (verba S. Hieronymi) *terrae fundamenta quatiuntur*, quadrata enim rotundis miscentur.

S. 6. Tres injustissimi mortales Core, Dathan, Abiron, eo quod se judi-

ces populi constituissent, horribili puniuntur interitu, vivi enim absorbentur a terra, atque inaudita in eam horam poenam cum corpore & anima descendunt in infernum. Cum enim Moyses rebellionem audisset pronus cecidit & oravit, cui Dominus sententiam decretoriam evulgandam commisit: *si consuetudinem hominum morte interierint, non misit me Dominus: sin autem novam rem fecerit Dominus, ut aperiens terra os suum deglutiat eos, & omnia quae ad illos pertinent, descenderintque viventes in infernum, scietis quod blasphema verint Dominum* Num. 16. v. 30. ita factum est, dehiscente enim repente terra, non modo tres nebulones, sed omnis una familia interiit. Justissime Deus! cur ita? quare gladio non intereunt sicut zambri & vituli adoratores? cur lapidibus non obruntur sicut Achan & violator Sabbathi? cur patibulo non appenduntur sicut Scortatores cum filiabus Madianiticis? cur ab igne non devorantur sicut filij Aaron? cur ab ignitis serpentibus non mordentur velut murmurones in deserto? respondet Isidorus: *ob temeritatis audaciam terrae compagibus ruptis vivi absorbentur, nec tantum duces sed omnes complices & fautores eterno igne preparata ultione peribunt*. nimirum ut Augustinus monet: *nocet semper iniquitas injuriam facienti*.

Ioannes Baptista maximus justitiae zelotes (pro qua sanguinem & vitam posuit, dum illicitos arguit thalamos: *non licet tibi habere uxorem fratris tui*) vox clamantis appellatur, cum tamen non clamaret eo tempore verbum, quo Ioannes tonabat in sceleratos, & ingenti cum libertate Regum, Sacerdotum, Principum iniquitates reprehendebat. Quis ergo clamabat tacente verbo, cujus se vocem vocat Baptista?

S. 7.
Justitia
clamor
validus.

sta? justitia clamabat, inquit Sylveira, quæ tacere nescit, quia ergo justitiam Ioannes zelabat, vox dicitur esse clamantis. Magnus enim verò justitia clamor est, ut patet in sanguine Abelis vindictam clamante, in sudore afflictissimi Israël sub jugo Pharaonis decumanas plagas exigente, in clamore Susannæ contra inveteratos malorum senes talionem postulante: *exclamavit voce magnâ Susanna: exclamaverunt autem & senes aduersus eam* Daniel 13. v. 24. in quæ verba Hieronymus: *magna vox erat non clamore faucium, sed pudicitie magnitudine per quam clamabat (Susanna) ad Dominum: unde & Sancta Scriptura in exclamatione seniorum nō apposuit ma-*

gnam vocem. Clamet iniustus voce etiam leoninâ, non erit tamen vox magna & ullatenus comparabilis illi, quem in divinis auribus edit levissimus quisque gemitus ex corde injustè oppressi emissus. Timete peccatores iniusti, quia vox vacua non revertetur, sed tonitrua & fulmina in caput vestrum denique accerset. *Magna vox justitiæ* exclamat D. Paschasi⁹ *per quam mortui loquuntur, non solum loquuntur, verum etiam sicut Abel clamant.* ad quos ego clamores inhorresco, contemisco, obmutesco.

Paschasius lib. 4.

* * *
* * *
*

PHILIPPICA XXXII.

In oratores haud moratos.

DOMINICA V. POST PASCHA.

Amen Amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis. Ioan, 16. v. 23.

S. I.
Vane cauetur non
semper au-
diantur
preces.

Udio insanum nè dicam blasphemum atque sacrilegum nonnullorum murmur, qui quòd postulata actutum non impetrant, pietati divinæ diffidunt, imò & veracitatem insimulare nefariè præsumunt, cum impudentissimo hæresiarcha, germaniæ nostræ probro & monstro sacrilego, cuius sinè lutulatione nomen per os meum proferri non potest, dicere auso in psal. 44. interpretatione: *neesse est Christum hic summè esse mendacem.* ò vox omnibus fulminibus digna! ò lingua cui excarnificandæ omnes tartari rotæ ac rogi non sufficiunt! ò blasphemia nec à Beelzebub, aut

si quis hoc nequior in orco dæmon est, audita! quid? veritas ut fallat, sapientia ut erret, Bonitas ut corrumpat, Christus ut mentiatur? nescio utrum Antichristo aut hujus parenti similis in mentem & buccam ventura sit insania. Irrefragabilis est incarnati Dei nostri promissio, dum ab homine supplice præscripta observetur conditio, multi multa sibi petere videntur & *nihil petunt*, quia salutis suæ noxium, gloriæ divinæ infestum, universitati humanæ probrosum, & nonnunquam adynaton petunt. nec petunt *Patrem* sed hostem, sed iudicem, sed vindicem, sed imaginarium tyrannum, neque petunt *in nomine Salvatoris*, cum petant contra ratio-

Y

tio-